

POSUDEK OPONENTA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Název práce: Separatistické hnutí v Republice Sacha

Autor práce: Sofia Lukina

1. Obsah práce

Cíle, výzkumné otázky, hypotézy

Téma práce je v politické geografie velmi atraktivní a relevantní, v literatuře velmi málo zastoupené, výzkumy na toto téma se (nejen) v této části Ruska prakticky nevyskytují. Cíle jsou definovány dva, jsou velmi ambiciózní, vzhledem ke zvolenému teoretickému rámci a metodice však proveditelné. Byť je nutné dodat, že cíle mají pouze explorační charakter a výsledky budou sloužit jako odrazový můstek k dalšímu bádání. Chybou bylo, že nebyly formulovány explicitní výzkumné otázky, jsou stanoveny tři hypotézy, které však k charakteru výzkumu (kvalitativní, 15 rozhovorů) nejsou vhodné.

Práce s literaturou

Poměrně vydařená část práce, studentka si nastudovala základní literaturu týkající se problematiky teorií identit a nacionalismu. Práce je založena na konceptu etnopolitické mobilizace Teda Gurra, což je vhodný model a práci dává pevnou kostru. Velmi nepřehledně působí rozdělení teoretických částí do dvou kapitol, které nejsou provázané. Taktéž mi chybí ucelenější kontextuální kapitola. Informace o povaze ruského federalismu, jeho historickém pozadí a postavení zkoumané jednotky jsou rozdrobeny do různých částí a působí poněkud chaoticky. Nicméně základní informace jsou přítomny a lze na jejich základě rozumět výpovědím respondentů. Doporučil bych dostudovat práci Roberta Kaisera – Geography of nationalism in Russia and the USSR.

Metodika práce

Jedná se o kvalitativní analýzu založenou na 15 polo-strukturovaných rozhovorech. Postup získávání rozhovorů i etický aspekt výzkumu jsou dostatečně vysvětleny, metodika zpracování rozhovorů je sice poněkud stručnější, ale srozumitelná a relevantní.

Analytická část práce

Studentka velmi pečlivě analyzovala informace ze získaných rozhovorů, výborně je provazovala s jednotlivými částmi teoretického modelu. Samozřejmě, že by šlo jít více do hloubky, ale na úroveň bakalářské práce je tato pasáž nadstandardní. Asi bych doporučil vybrat si jeden ze zkoumaných aspektů a věnovat se mu více, ale jak jsem předznamenal, jedná se o vlašťovku ve výzkumu potenciálního separatismu, takže to vnímám jako základ pro budoucí práci. I přesto, že jsem neshledal v analýze vyloženě chybná tvrzení, jsou některé pasáže politicky poněkud nevyvážené. Hodně diskutované jsou třeba podíly odvedenců z jednotlivých částí Ruska. V zásadě to vnímám stejně jako autorka jako důležitý mobilizační prvek, ale zatím jsem neviděl zohlednění např. věkové struktury regionů.

Závěry práce

Na závěr bych začal úplným úvodem. Práce úplně nekoresponduje se svým názvem, separatistické hnutí zde příliš řešené není (byť se jej lehce dotýká třetí hypotéza), zkoumají se spíše různé aspekty potenciálu etno-politické mobilizace národa Sacha. Nicméně v tomto práce splnila svůj účel, studentka byla schopna díky povedené analýze alespoň bazálně odpovědět na vstupní hypotézy (spíše tedy teoretická východiska či krypto-výzkumné otázky). Některé odpovědi zůstaly nicméně na povrchu, nejvíce diskutabilní je otázka samotné identity Sachanů/Jakuťanů ... byť je naznačen vliv generačních rozdílů, chybí mi hlubší sociálně-strukturální a geografický rozměr. Ale to může být námět na pokračování výzkumu.

2. Formální náležitosti práce (zatrhněte Vaši volbu)

Formální úprava: výborná / velmi dobrá / dobrá / nevyhovující

Stylistická úroveň: výborná / velmi dobrá / dobrá / nevyhovující

Citační úroveň: výborná / velmi dobrá / dobrá / nevyhovující

Komentář

Za normálních okolností bych poznamenal, že největším problémem práce je stylistická a gramatická úroveň práce. Tady naopak oceňuji, že se Sofie poprala s češtinou velmi obstojně, a i když se chyby objevují, práce se dá číst a je srozumitelná. Proto vytknu spíše méně formálnější chyby. Práce se týká poměrně (pro Čechy) neznámé lokality, proto by zasloužila lepší mapu, než jen tu orientační. Taktéž mi chybí další grafické přílohy, zejména tabulka s vývojem národností za posledních 30 let a jejich relativizace s celoruským vývojem. To je mimochodem potenciální mobilizační faktor nejen v Rep. Sacha. Také by se hodila přehlednější tabulka volebních výsledků.

3. Souhrn

Celkové zhodnocení práce

Předložená práce i přes uvedené výtky splňuje parametry bakalářské práce. A proto ji doporučuji k obhajobě.

Předloženou práci **doporučuji / nedoporučuji** k obhajobě. (zatrhněte Vaši volbu)

Otázky k obhajobě

Byť to nebylo cílem výzkumu, dokázala byste odhadnout, jak se k případné vyšší autonomizaci či přímo separatismu stavějí jednak různé národnosti (Evenkové, Evenové, Rusové) a jestli může hrát roli geografické prostředí (hlavní město, jižní regiony, či naopak odlehlé regiony a města jako např. Žigansk)?

Datum: 29.5. 2023

Autor posudku: RNDr. Libor Jelen, Ph.D.

Podpis: